

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/5/2024
Identifikačné číslo spisu: 5115202667
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5115202667.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. Z. V., narodeného XX. J. XXXX, L., O. O. XXXX/XX, zastúpeného spoločnosťou JUDr. Lenka Maďarová, s.r.o., Žilina, Štrková 95/21, IČO: 47232692, proti žalovanej Obci Súľov- Hradná, Súľov - Hradná, Súľov 65, IČO: 00321656, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Róbert Mendel, s. r. o., Bytča, Sidónie Sakalovej 190, IČO: 47256591, o zaplatenie 10 879,05 eura s príslušenstvom a o zrušenie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27C/60/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. mája 2023 sp. zn. 9Co/37/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 18. mája 2023 sp. zn. 9Co/37/2023 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 24. novembra 2022 č. k. 27C/60/2015-281 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia vecného bremena na jeho pozemkoch v katastrálnom území Súľov - Hradná, v katastri nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX ako CKN parc. č. XXXX/X, č. XXXX/X a č. XXXX/X a vydania bezdôvodného obohatenia 10 879,05 eura s príslušenstvom a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 1 ods. 1 a ods. 2, § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“), § 11 a nasl. zákona č. 84/1958 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o územnom plánovaní“), § 10 a nasl. zákona č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o stavebnom poriadku“), zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších

predpisov (ďalej aj „zákon o majetku obcí“), § 151p ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 a § 451 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“).

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na pozemkoch žalobcu zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX katastrálneho územia N.- E., parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X sa nachádza oplotený športový areál, prístupová asfaltová plocha a prístupová asfaltová cesta, vrátane priliehajúcej plochy, ktorá zabezpečuje prístup k areálu, ktoré svojím umiestnením a využitím s ním tvoria neoddeliteľný celok v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z., ku ktorému vzniklo zákonné vecné bremeno podľa ustanovenia jeho § 4 ods. 1 s účinnosťou od 01. júla 2009, a preto sa žalovaná užívaním týchto pozemkov na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatila. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 29. októbra 2019 sp. zn. III. ÚS 68/2019-22, podľa ktorého vecné bremená podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vznikajú za náhradu, rozhodol, že žalobcovi nevzniklo ani právo domáhať sa zaplata 10 879,05 eura s príslušenstvom ako náhrady za užívanie pozemkov žalobcu preto, že nárok na túto náhradu vznikol jednorazovo k 01. júlu 2009 tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku vtedy, keď nadobudol účinnosť zákon č. 66/2009 Z. z., a žalobca nadobudol uvádzané pozemky až v roku 2013.

1.3. Námitku žalobcu, že pri stavbe športového areálu neboli dodržané stanovené podmienky a nebol postavený športový areál tak, ako vyplýva z náčrtu situácie, v ktorom boli uvedené aj ďalšie objekty, nepovažoval za dôvodnú, pretože pre posúdenie toho, či športový areál, ktorý sa nachádza na pozemkoch žalobcu spĺňa náležitosti stanovené v § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. bolo postačujúce územné rozhodnutie ONV v Žiline, odboru výstavby z 10. apríla 1972 č. Výst. 4997/71, 50/72 Ing. Ká na výstavbu športového areálu bývalému MNV Súľov - Hradná vydané podľa ustanovenia § 11 a nasl. zákona o územnom plánovaní v znení účinnom od 01. januára 1972 do 30. septembra 1976 a rozhodnutie ONV v Žiline, odboru pre výstavbu a územné plánovanie z 18. septembra 1972 č. Výst. 2921/72-Ďú vydané podľa ustanovenia § 10 a nasl. zákona o stavebnom poriadku v znení účinnom od 01. januára 1959 do 30. septembra 1976, ktorým sa povolila na pozemkoch parc. č. evidencie nehnuteľností XXX/X až XXX/X stavba futbalového ihriska podľa schváleného projektu v obci Súľov. Keďže v zákone o územnom plánovaní a ani v zákone o stavebnom poriadku nebola stanovená povinnosť stavebníka požiadať o povolenie na užívanie stavby, konštatoval, že na základe uvedeného územného a stavebného rozhodnutia a delimitačných protokolov o prechode vlastníctva zo štátu na obec z 24. júla 1991 a 12. júna 1991 je podľa zákona o majetku obcí vlastníkom športového areálu žalovaná. Pri konštatovaní vzniku zákonného vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vychádzal z toho, že nejde o jednotlivé stavby, ale o športový areál tak, ako je tento uvedený v ustanovení § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností bol súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Na základe týchto skutočností dospel súd prvej inštancie k záveru, že v konaní neboli preukázané dôvody na zrušenie vecného bremena súdom. Uviedol, že zákon č. 66/2009 Z. z. úpravu zrušenia, prípadne zániku vecného bremena, ktoré vzniklo týmto zákonom, a preto na vec aplikoval všeobecné ustanovenie Občianskeho zákonníka o zrušení vecného bremena súdom v ustanovení § 151p ods. 3, ktorý umožňuje zrušiť vecné bremeno súdom len v prípade, ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. V danom prípade podľa súdu neboli splnené tieto podmienky na zrušenie vecného bremena, a ani žalobca netvrdil, že tu vznikol hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, ale žiadal zrušiť vecné bremeno pre nesprávne vykonaný zápis vecného bremena v katastri nehnuteľností. Súd konštatoval, že boli splnené všetky podmienky na vznik zákonného vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. ku dňu účinnosti zákona na parcely registra C parc. č. XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X tak, ako sú tieto zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia N. a tak súd žalobu v časti o zrušení vecného bremena v celom rozsahu zamietol. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej ako úspešnej strane nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 18. mája 2023 sp. zn. 9Co/37/2023 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanej nárok na

náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami, hodnotením rozhodujúcich skutočností a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Stotožnil sa o záverom súdu prvého stupňa, že zákon o územnom plánovaní a zákon o stavebnom poriadku nestanovujú povinnosť stavebníka požiadať o povolenie užívať stavbu a s tým, že na základe územného rozhodnutia, rozhodnutia o povolení stavby futbalového ihriska a delimitačných protokolov vyhotovených podľa zákona o majetku obcí sa žalovaná stala vlastníkom stavieb tvoriacich športový areál a že podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností bol súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie zaoberal aj mierou zásahu vecného bremena do vlastníckych práv žalobcu, vykonal obhliadku na mieste samom, a dospel k správneému záveru, že na plochy priláhlé k športovému areálu bolo aplikované ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., č o uviedol v bode 47. odôvodnenia rozsudku. Prvoinštančný súd dospel k správneému záveru aj o tom, že žalobcovi nepatrí náhrada za užívanie pozemkov žalovanou, pretože ide o jednorazovú náhradu, ktorá patrí vlastníkovi pozemku v čase vzniku vecného bremena, t. j. 01. júla 2009, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 66/2009 Z. z. a žalobca sa stal vlastníkom pozemkov až na základe kúpnej zmluvy uzavretej 20. februára 2013. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP s použitím jeho § 255 ods. 1 úspešnej žalovanej priznal ich náhradu v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP a navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť odvolaciemu súdu vec na nové konanie a rozhodnutie. Ako prvé namietal zmätočnosť a arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, najmä vysporiadanie sa s tým, že chýba technický projekt, ktorý mal byť prílohou rozhodnutia Okresného národného výboru v Žiline, odboru pre výstavbu a územné plánovanie z 18. septembra 1972 č. Výst.2921/72-Ďú o prípustnosti stavby a mal preukazovať rozsah povolených stavieb, významný pre určenie, či stavby vo vlastníctve žalovanej boli postavené v súlade so zákonom ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Odvolací súd sa podľa neho obmedzil len na stotožnenie s názorom súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie je preto nepreskúmateľné.

3.1. Prípustnosť dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP podľa žalobcu spočíva v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od riešenia právnej otázky, pri ktorom sa súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Mal za to, že súdy nesprávne posúdili rozsah pozemkov žalobcu zaťažených vecným bremenom určeným na základe neurčitého geometrického plánu vypracovaného za účelom určenia vlastníckeho práva a nie rozsahu vecného bremena. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z 30. júna 2010 sp. zn. 3Cdo/29/2009, podľa ktorého musí byť rozsah zriadenia vecného bremena riadne lokalizovaný, identifikovaný a individualizovaný, preto podľa neho podkladom pre vznik a zápis vecného bremena musí byť geometrický plán s vymedzeným rozsahom vecného bremena, ktorý je na to určený. Poukázal i na rozsudok najvyššieho súdu z 17. júna 2009 sp. zn. 6Sžo/241/2008, podľa ktorého neurčitý právny úkon spočívajúci v neurčitom a nejednoznačnom vyjadrení vôle alebo veci, ktorej sa právny úkon týka, ho robí absolútnej neplatným. Žalovaná na zápis vecného bremena podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. predložila geometrický plán vyhotovený Ing. Y. S. č. 473/2014, ktorý bol vyhotovený za účelom určenia vlastníckeho práva a keďže neurčoval hranice pozemkov pod stavbou, nebol použiteľný na deklarovanie rozsahu vecného bremena zriadeného k časti nehnuteľnosti a zásahu do jeho vlastníckeho práva, čím došlo k obmedzeniu nad rámec zákona. Z listiny označenej ako „situácia skutočného zamerania C- KN p. č. XXXX/X, 3, XXXX/X“ vyhotovenej Ing. V. G. vyplynulo, že do rozsahu vecného bremena boli začlenené aj časti iných parciel, ktoré netvoria ucelený celok s areálom futbalového ihriska, ale nachádzajú sa vedľa neho (za plotom). Dovolateľ nesúhlasil s názorom nižších súdov, že plocha za plotom futbalového ihriska je priláhlou plochou k stavbám a tvorí neoddeliteľnú súčasť s týmito stavbami a preto je rozsah zriadeného vecného bremena správny. V napadnutom rozhodnutí podľa dovolateľa chýba odôvodnenie posúdenia pozemkov za plotom ako priláhlaj plochy k stavbe. Podľa jeho názoru plocha za oplotením areálu futbalového ihriska nemôže byť

príľahlou plochou tvoriacou neoddeliteľnú súčasť s predmetnými stavbami a vecné bremeno, ktoré bolo zapísané v katastri nehnuteľností na jeho pozemkoch je nad rámec zákona, v podstatne väčšej miere ako žalovaná užíva, čo bolo medzi stranami nesporné.

3.2. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania aj z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodujúcej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), a to primerané použitie ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. v rámci § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Odvolací súd nemôže vykladať pojem primeranosť v kontexte upustenia od skúmania zákonných predpokladov pre vznik vecného bremena, ktorými sú povolenie stavby podľa platných právnych predpisov a prechod z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Žalovaná sa domáhala zápisu vecného bremena do katastra nehnuteľností podľa geometrického plánu vyhotoveného Ing Y. S. č. 473/2014 ku stavbám, ktoré nespĺňali podmienky stanovené v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Závery súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v tejto časti nie sú jednoznačné, ani v súlade s vykonaným dokazovaním, jeho skutkovými a právnymi závermi, sú arbitrárne a nepreskúmateľné, nerešpektujú kogentnú právnu normu interpretáciou v rozpore s prioritami spravodlivosti. Ďalšou právnou otázkou neriešenou v praxi dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP bola podľa dovolateľa otázka výkladu pojmu príľahlá plocha k stavbám podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a v napadnutom rozhodnutí chýba vymedzenie tohto dôležitého pojmu.

4. Žalovaná sa k dovolaniu uviedla, že rozhodnutia nižších súdov sú zákonné a ich odôvodnenia dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé. Mala za to, že dovolateľ nepreukázal prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP a ani dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP nie sú dané, nakoľko rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré poukázal, nesúvisia s prejednávanou vecou a ani s právnou otázkou, ktorá sa v konaní prejednáva. Súd v konaní zisťoval okolnosti výstavby športového areálu a jeho súčasti a dospel k záveru, že na ich stavbu boli vydané potrebné povolenia. Ustanovenia § 1 ods. 1 a ods. 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. boli súdmi aplikované správne, rovnako ako aj výklad pojmu športový areál. Išlo o osobitnú kategóriu majetku, ktorý bol delimitovaný na obce na verejnoprospešný účel a ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z. sa primerane vzťahovali aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých sa nachádza športový areál.

4.1. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že správnosť a určitosť geometrického plánu, na základe ktorého bolo do katastra nehnuteľností zapísané vecné bremeno, mal dovolateľ riešiť v správnom konaní. K dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 písm. b) CSP poukázala na to, že dovolateľ právnu otázku, ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená a od ktorej záviselo rozhodnutie vo veci, riadnym a dostatočným spôsobom nevymedzil. Navrhla dovolanie v celom rozsahu zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

6. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho

súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odklonil odvolací súd od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

9. Žalobca v danej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, resp. jeho nepreskúmateľnosť.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (rozhodnutie ÚS SR zn. I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva na zabezpečenie spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (rozhodnutie ÚS SR zn. I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9. a bod 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a iné).

12. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uvádza, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

13. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a považuje ho v celom rozsahu za správny, vychádzajúci z riadne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého súd prvej inštancie vyvodil aj správne právne závery, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody; odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

14. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania (4Cdo/125/2019). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvôľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejmá z odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

15. Rovnako podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

16. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP pre nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súvislosti s jeho zásadnými námietkami v odvolaní k skutkovému a právnomu posúdeniu veci; prijaté závery odvolacieho súdu označil za arbitrárne, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia súdu nedáva odpoveď na jeho argumenty. Pre rozhodnutie bolo podstatné zistenie v akom rozsahu boli jeho pozemky zaťažené vecným bremenom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a k tomuto namietal, že nebol predložený dôkaz o tom, čo tvorí športový areál, ktorým bol technický náčrt, príloha rozhodnutia ONV v Žiline, odboru pre výstavbu a územné plánovanie z 18. septembra 1972 č. Výst. 2921/72 Ďu o povolení stavby futbalového ihriska a mal preukazovať povolené stavby a ich umiestnenie v areáli, teda to, či športový areál bol postavený podľa tohto rozhodnutia a či išlo o povolenú stavbu.

17. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu k námietke žalobcu, že prvoinštančný súd sa nezaoberal tým, čo bolo povolené rozhodnutím ONV Žilina č. 2921/72 z 18. septembra 1972 postaviť (predmet tohto povolenia futbalové ihrisko mal byť presne vymedzený v technickom projekte, ktorý vyhotovil OSP Žilina), nevyplýva žiadna konkrétna odpoveď, hoci to bolo pre rozhodnutie významné. Vo všeobecnosti na námietky žalobcu ku skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie odvolací súd reagoval tým, že „pokiaľ žalobca namietal, že pri stavbe športového areálu neboli dodržané podmienky a nebol postavený športový areál tak ako to vyplýva z náčrtu situácie, kde sú uvedené aj ďalšie objekty, tak tu sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď vo veci už konkrétne futbalového ihriska bolo vydané aj rozhodnutie bývalého ONV v Žiline č. výstavby 2921/72-Ďu zo dňa 18. 09. 1972 žiadateľovi MNV Súľov - E. a v tomto smere sú postačujúce aj rozhodnutia, ktoré boli vydané - územné rozhodnutie zo dňa 10. 04. 1972, tak ako to vyplýva z § 11 a nasl. zákona č. 84/1958 Zb. v znení účinnom od 01. 01. 1972 do 30. 09. 1976 o územnom plánovaní a rozhodnutie zo dňa 18. 09. 1972 o povolení stavby, ktoré boli vydané podľa § 10 a nasl. citovaného zákona v znení účinnom od 01. 01. 1959 do 30. 09. 1976 o stavebnom poriadku.“ a ďalej uviedol už len to, „že možno teda konštatovať, že na základe uvedených rozhodnutí a delimitačných protokolov o prechode vlastníctva zo dňa 24. 07. 1991 a 12. 06. 1991 spolu s prílohami v zmysle zákona o majetku obcí č. 138/1991 Zb. je vlastníkom športového areálu žalovaný. Pri vzniku zákonného vecného bremena podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona je i podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vychádzať z toho, že v danom prípade sa nejedná o jednotlivé stavby, ale ide o športový areál, tak ako je tento uvedený v § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. a podkladom pre vykonanie záznamu o vzniku takéhoto vecného bremena je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.“ Preto legitímna výčitka dovolateľa smerovala k tomu, že odvolací súd neuviedol dôvody, pre ktoré sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nebolo podstatné zisťovať, či športový areál na pozemkoch žalobcu bol postavený podľa územného rozhodnutia ONV v Žiline, odboru výstavby z 10. apríla 1972 č. j. 4997/71, 50/72 Ing. Ká a postačovalo, že bolo vydané rozhodnutie ONV, odboru pre výstavbu a územné plánovanie z 18. septembra 1972 č. Výst. 2921/72 Ďu o povolení stavby futbalového ihriska preto, že v danom prípade nešlo o vecné bremeno zriadené k jednotlivým stavbám, ale k športovému areálu ako celku v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z.

18. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol žiadne bližšie odôvodnenie, resp. úvahy ako dospel k záveru, rovnakému ako súd prvej inštancie, že rozhodnutie z 10. apríla 1972 o umiestnení športového areálu a rozhodnutie o povolení jeho stavby bolo pre rozhodnutie súdu dostatočné a nebolo treba zisťovať z technického projektu, ktorý bol prílohou rozhodnutia o povolení stavby futbalového ihriska, čo bolo týmto rozhodnutím povolené postaviť. Vzhľadom na to, že sudy rozhodovali o vecnom bremene zapísanom v katastri nehnuteľnosti záznamom k pozemkom žalobcu, na ktorých sa nachádza

športový areál a stavby vo vlastníctve obce, podľa dovolacieho súdu bol odvolací súd povinný vysporiadať sa s odvolacou námietkou žalobcu, že treba preukazovať aj to, či stavby v športovom areáli boli povolené podľa platných právnych predpisov, čo odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neurobil. Rovnako v odôvodnení napadnutého rozsudku chýba aj vyjadrenie k tomu, prečo, ak mal súd za to, že na pozemkoch žalovaného boli postavené stavby, nebolo vo veci potrebné zisťovať splnenie podmienok stanovených v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., teda prečo stavby začlenením do športového areálu nemuseli byť stavbami povolenými podľa platných právnych predpisov, čo malo tiež význam v súvislosti so žalobcom nastolenou právnou otázkou týkajúcou sa primeranosti použitia právnej úpravy vecného bremena pod stavbami na právne pomery športového areálu, ktorý prešiel do majetku obcí podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z.

19. Ak odvolací súd bral do úvahy rozhodnutie Okresného národného výboru v Žiline z 18. septembra 1972 č. Vyst. 2921/72 o povolení stavby futbalového ihriska, neuviedol presvedčivo dôvody, pre ktoré nebolo treba zaoberať sa jeho obsahom a nevyjadril sa ani k argumentom žalobcu, že ak nebolo preukázané, čo bolo týmto rozhodnutím povolené postaviť, nebolo preukázané ani splnenie podmienok pre vznik vecného bremena podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Odvolací súd teda žiadnym spôsobom nedal odpoveď na zásadný argument žalobcu, podľa ktorého vzhľadom na obsah žaloby, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia a zrušenia vecného bremena, bolo podstatné zistiť v akom rozsahu toto vecné bremeno k pozemkom žalobcu vzniklo, teda v akom rozsahu žalovaný užíva pozemky žalobcu na základe vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a v kom rozsahu prípadne bez právneho dôvodu.

20. Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že odvolací súd sa s rozhodujúcimi odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa splnenia podmienok vzniku vecného bremena k pozemkom žalobcu podľa zákona č. 66/009 Z. z. a jeho rozsahu v konkrétnych okolnostiach daného sporu, nevysporiadal v požadovanom rozsahu. Argumenty uvádzané žalobcom boli relevantné do tej miery, že majú vecnú súvislosť s prejednanou vecou a zároveň sú takej povahy, že v prípade ich opodstatnenosti (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) nie je vylúčené, že by mohli a priori priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobcu. Z uvedených dôvodov podľa dovolacieho súdu bolo odvolacie konanie zaťažené zmätočnosťou vadou v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd po zistení, že v konaní došlo k procesnej vade podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá je dôvodom, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, rozsudok dovolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP) odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

22. Odvolací súd v ďalšom konaní svoje nové rozhodnutie o veci odôvodní tak, aby jeho rozhodnutia bolo nielen zrozumiteľné, ale aj všeobecne interpretačne presvedčivé. Z odôvodnenia rozsudku musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení nemôže chýbať žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, ktoré odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posúdi a náležite vyhodnotí. Rozhodnutie dovolacieho súdu musí vyhovovať ustanoveniu § 393 CSP, musí byť logické a presvedčivé. Bude treba, aby odvolací súd venoval osobitnú pozornosť relevantným argumentom odvolateľa v odvolaní.

23. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že existencia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP je sama osebe dôvodom na zrušenie rozsudku dovolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími dovolacími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov (§ 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP), na ktorých podľa dovolateľa spočíva zrušované rozhodnutie dovolacieho súdu. V prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť zásadného charakteru, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.